

Cég neve: Csávolyi Önkormányzati Nonprofit Kft
Címe: 6448 Csávoly, Arany János u. 39.
Érvényes: 2018. június 01.-től

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

Csávolyi Önkormányzati
Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
6448 Csávoly, Arany János utca 39.
Cégjegyzékszám: 03-09-131631
Adószám: 26314750-2-03
Tulajdonos: 50800153-15611503-00000000

.....
a gazdálkodó képviselőjére jogosult személy aláírása

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

Bevezetés

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 2001. január 1-jétől hatályos előírása (14.§) szerint: "A törvényben rögzített alapelvek, *értékelési* eljárások alapján ki kell alakítani és írásba kell foglalni a gazdálkodó adottságainak, körülményeinek leginkább megfelelő - a törvény végrehajtásának módszereit, eszközeit meghatározó - számviteli politikát" [Szt. 14.§ (3) bek.]. A számviteli politika keretében el kell készíteni többek között - "Az eszközök és a források *értékelési szabályzatát.*" [Sz. 14.§ (5) b. pontja]

Az eszközök és a források értékelésére vonatkozó számviteli politikai döntéseket, valamint azok gyakorlati végrehajtását szolgáló értékelési módokat és eljárásokat az értékelési szabályzatban foglaljuk össze.

Általános értékelési szabályok

A számviteli törvény szerint az *értékelésnél* a vállalkozás folytatása, az egyedi értékelés a valódiság és az óvatosság elveiből kell kiindulni.

A számviteli törvény előírja, hogy az eszközöket és a kötelezettségeket leltározással, egyeztetéssel ellenőrizni és *egyedenként értékelni* kell. A mérlegtételek körültekintően elvégzett értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, a mérlegkészítés napjáig bekövetkezett és ismertté vált.

A számviteli törvény - fenti előírásai - azt jelentik, hogy az eszközöket bekerülési (beszerzési, illetve előállítási) értéknél magasabb értéken (kivéve az 57.§-ban foglaltakat) nem szabad a mérlegbe felvenni.

A számviteli törvény [57.§ (5) bek.] a kettős könyvvitelt vezető vállalkozásának engedi meg, hogy "a vállalkozási tevékenységet *tartósan* szolgáló vagyoni értékű jogot, szellemi terméket, tárgyi eszközt (a beruházások és a beruházásokra adott előleg kivételével) tulajdoni részesedést jelentő befektetett eszköz értékét, ha piaci érték jelentősen meghaladja a könyv szerinti értéket, akkor évenként, december 31-i fordulónappal *piaci értékükön*" értékelje.

Az eszközök értékelése

Az eszközök bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke

Az eszközök (a befektetett eszközök és a készletek) könyvekbe való felvételekor (az eszköz bekerülésekor) azt a nyilvántartási értéket határozzuk meg, amelyen az eszközt, illetve az eszköz állományában bekövetkezett változásokat a számlán könyveljük.

- a) *Az eszközök bekerülési (beszerzési) értéke az a ráfordítás (Szt. 47.§), amely az eszköz megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható. A beszerzési érték az engedményekkel csökkentett, felárakkal növelt vételárat, a szállítási és rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési, beszerzéssel kapcsolatos közvetítői ellenértéket, díjakat, a bizományi díjat, a beszerzéshez kapcsolódó adókat (a beszerzéskor fizetett fogyasztási adót, jövedéki adót), a vámterheket (vámot, a vámmal együtt kiszabott vámkezelési díjat, a vámmal együtt kivetett adókat és illetékeket, dömpingellenes vámot, értékkiegyenlítő vámot, stb.) foglalja magában.*
- b) *A bekerülési (beszerzési) érték részét képezi az a) bekezdésben foglaltakon túlmenően [47.§ (2)] az eszközök beszerzéséhez szorosan kapcsolódó:*
- fizetendő (fizetett) illetékek (vagyonszerzés, ajándék, öröklés, adás-vétel, csere után járó illeték)
 - az előzetesen felszámított, de le nem vonható általános forgalmi adó
 - a jogszabályon alapuló hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak
 - az egyéb hatósági igazgatási, szolgáltatási eljárási díjak (környezetvédelmi termékdíj, szakértői díj)
 - a vásárolt vételi opciók díja
- c) *A bekerülési (beszerzési) értéknek nem része a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adó, továbbá az ellenérték arányosan megosztott általános forgalmi adó le nem vonható hányada. **A beruházáshoz kapcsolódó véglegesen kapott támogatás összege nem csökkenti a bekerülési (beszerzési) értéket.***
- d) *Az a) bekezdés szerinti bekerülési (beszerzési) érték részét képezi [Szt. 47.§ (4)]*
- da) *az eszköz beszerzéséhez, elállításához közvetlenül kapcsolódóan igénybe vett hitel, kölcsön*
 - felvétele előtt fizetett - a hitel, a kölcsön feltételként előírt - bankgarancia díja
 - a szerződésben meghatározott, a hitel igénybevétele miatt fizetett kezelési költség, folyósítási jutalék, a hitel igénybevételéig felszámított rendelkezésre tartási jutalék
 - a szerződés közjegyzői hitelesítésének díja
 - felvétele után, az üzembe helyezésig a raktárba történő beszállításig felmerült (az időszakot terhelő) kamat
 - db) *a beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó - az üzembe helyezésig felmerült - (az időszakot terhelő) biztosítási díj*
 - dc) *a beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó deviza hitelek az üzembe helyezésig elszámolt (az időszakot terhelő) árfolyam különbözete*
 - a beruházás tervezés, a beruházás előkészítés, a beruházás lebonyolítás, a technológia elsajátítás (betanítás) díjai, közvetlen költségei tényleges összegben

- e) A *tárgyi eszköz* biztonságos üzemeltetéséhez, rendeltetésszerű használatához szükséges tartozékok, tartalék alkatrészek beszerzési árban érvényesített értéke is az a) bekezdés szerinti bekerülési (beszerzési) érték része.
- f) *Építési telek* (földterület) és a rajta lévő épület, építmény egyidejű beszerzése esetén, ha azok nem vehetők (nem vesszük) használatba, akkor azok bontási költségei, ráfordításai a telek értékét növelő a telek piaci értékéig, az azt meghaladó költségeket, ráfordításokat az a megvalósuló épület, építmény bekerülési értékeként kell elszámolni. Egy adott épület, építmény bontási költségei az új beruházás értékébe beszámítandó.
- g) A *bekerülési* (beszerzési) értéket csökkenti a próbaüzemeltetés során előállított, raktárra vett értékesített termék, teljesített szolgáltatás előállítási költsége, ennek hiányában előállításkori piaci költsége (Szt. 47.§ (8).)
- h) A bekerülési (beszerzési) érték részét képező - az a), b), d) és e) pontokban felsorolt tételeket a számviteli törvény előírásai szerint a felmerüléskor, a gazdasági esemény megtörténtekor (legkésőbb az üzembe helyezéskor) kell számításba venni a számlázott, a kivetett összegben. Amennyiben az üzembe helyezéskor, a raktárba történő beszállításig a számla nem érkezett meg, a fizetendő összeget az illetékes hatóság nem állapította meg, akkor az adott tétel értékét a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, jogszabályi előírás) alapján kell meghatározni. Az így meghatározott érték és a ténylegesen számlázott vagy később módosított fizetendő összeg közötti különbözettel a beszerzési költségeket a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában akkor kell módosítani, ha az érték jelentős.
- i) A tárgyi eszköznél értéket növelő bekerülési (beszerzési) értéként kell figyelembe venni [48.§ (1)] a meglévő tárgyi eszköz bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának növelésével összefüggő munka, továbbá az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló felújítási munka költségét (saját vállalkozás esetén a közvetlen önköltséget, kivéve a tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási munka, továbbá az erdőnevelési, az erdőfenntartási, az erdő felújítási munka költségeit). Az eszköz értékét növelő bekerülési értéként kell figyelembe venni ingatlan beszerzése esetén az ingatlan értékébe – szerződés alapján – beszámított korábban a bérleti jog megváltása címén fizetett, bérleti jogként kimutatott (még le nem írt) összeget.
- j) A gazdasági társaságnál a nem pénzbeli (vagyoni) hozzájárulásként kapott eszköz (apport) létesítő okiratban meghatározott – a le nem vonható általános forgalmi adót is magában foglaló – érték a bekerülési (beszerzési) értéke [Szt. 49.§ (1) bek.].
- k) A térítés nélkül (a visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszközök bekerülési (beszerzési) értéke az átadónál kimutatott nyilvántartás szerinti (legfeljebb forgalmi, piaci) érték, illetve az ajándékként, hagyatékként kapott eszköz, továbbá a többletként fellelt eszköz esetében az eszköznek az állománybevitel időpontjában meglévő piaci értéke.

- 1) A saját kiskereskedelmi egységbe kiszállított, illetve továbbfelhasznált saját előállítású termék (áru) forgalmi értéke után bevallott fogyasztási adó, fizetendő környezetvédelmi termékdíj összege is az áru, a termék bekerülési (beszerzési) értékének (előállítási költségének) részét képezi.

Az immateriális javak értékelése

a) Az immateriális javak bekerülési (beszerzési, előállítási) értéke

Az immateriális jószágot – mint befektetett eszközt – beszerzéskor, előállításkor – bekerülési (beszerzési, illetve előállítási) értéken kell a könyvekbe felvenni.

Az immateriális javak részét képezik:

- Az alapítás-átszervezés aktivált értéke
- A kísérleti fejlesztés aktivált értéke
- Vagyoni értékű jogok
- A szellemi termékek
- Üzleti vagy cégérték
- Immateriális javakra adott előlegek

b) Az immateriális javak értékelése

Az immateriális javak bekerülési (beszerzési előállítási) értékét az elszámolt értékcsökkenéssel csökkentett, a visszaírással növelt nettó értékkel kell a mérlegbe felvenni.

A tárgyi eszközök értékének meghatározása a mérlegben

a) A tárgyi eszközök beszerzési és előállítási költsége

A tárgyi eszközöket a könyvekbe bekerülési (beszerzési) áron kell beszerzéskor állományba venni. A tárgyi eszköz állományt növelő beszerzésén túlmenően lehetséges a meglévő állomány érték növekedése is.

A tárgyi eszközöket saját vállalkozásban történő előállítás esetén előállítási költségen, közvetlen önköltségen (mint bekerülési érték) kell állományba venni. Az előállítási költségnek, vagyis a közvetlen önköltségnek része minden olyan, a tárgyi eszköz előállítás érdekében felmerült költség, amely a tárgyi eszközre utalványozható, azaz előállítása során közvetlenül felmerült, a tárgyi eszköz előállításával bizonyíthatóan szoros kapcsolatban van, továbbá az a költség is, amelynek a tárgyi eszközre jutó értéke megfelelő mutatók, jellemzők segítségével megállapítható és elszámolható.

b) A tárgyi eszközök értékének meghatározása

A tárgyi eszközöket a mérlegben nettó értéken (a bekerülési (beszerzési, előállítási) értékek az elszámolt értékcsökkenés és a visszaírás különbözeteként), a beruházásokat a bekerülési (beszerzési, előállítási) értéken, (indokolt esetben a terven felüli értékcsökkenéssel csökkentett

értéken) a beruházásokra adott előlegeket – a levonható forgalmi adóval csökkentett – az átutalt összegben kell szerepeltetni.

Az üzembe nem helyezett, rendeltetésszerű használatba nem vett, tárgyi eszközök (ide értve az értéknövelő – használatba nem vett – beruházásokat is) bekerülési (beszerzési, előállítási) értékét a beruházások között kell kimutatni, amelyet csökkenteni kell a terven felül elszámolt értékcsökkenés összegével (ha a beruházás értéke tartósan lecsökkent, feleslegessé vált, megrongálódott) és növelni kell az elszámolt visszairással.

A beruházásokra adott előlegeket – a levonható általános forgalmi adót nem tartalmazó – átutalt összegben kell – a teljesítésig – kimutatni.

A tárgyi eszközöket a beszerzési, illetve előállítási költségüknél magasabb értéken nem szabad a mérlegbe felvenni.

A befektetett pénzügyi eszközök értékelése

A befektetett pénzügyi eszközök között a mérlegben azokat az eszközöket (részesedés, értékpapír, adott kölcsön, tartós bankbetét) kell kimutatni (Szt. 27.§), amelyeket a vállalkozó azzal a céllal fektetett be más vállalkozónál, adott át más vállalkozónak, hogy ott tartós jövedelemre (osztalékra, illetve kamatra) tegyen szert vagy befolyásolási, irányítási, ellenőrzési lehetőséget érjen el.

a) A befektetett pénzügyi eszközök bekerülési költsége

Itt kell kimutatni – a mérleg sorok tagolásainak megfelelően – a tartós részesedéseket, tartósan adott kölcsönöket (ideértve a pénzügyi lízing miatti, a részletre, a halasztott fizetéssel történt értékesítés miatti követeléseket is), tartós bankbetéteket, tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat.

A tulajdoni részeket jelentő befizetéseket beszerzéskor beszerzési értékükön kell állományba (nyilvántartásba) venni. A bekerülési (beszerzési) érték a befektetés módjától függően lehet: a vételár, a szerződés szerinti érték, a kiváltott követelés könyv szerinti értéke, a felszámolási eljárás esetén a vagyonfelosztási javaslat szerinti érték, stb. [Szt. 47.§ (4)-(7) bek.].

A gazdasági társaságban tulajdoni részesedést jelentő részvény, üzletrész, vagyoni betét beszerzési értéke az az összeg, amelyért azt a vállalkozó megvásárolta.

Abban az esetben, ha a gazdasági társaság tulajdoni részesedést jelentő tartós részvényekhez, üzletrészekhez, vagyoni betétekhez nem vásárlás útján jutott hozzá, akkor a létesítő okiratban meghatározott értéket kell bekerülési (beszerzési) értéknek tekinteni.

A befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott, egy évnél hosszabb lejáratú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, kötvények bekerülési (beszerzési) értéke a tényleges vételárral egyezik meg (bele nem értve a vételár részét képező kamat összegét).

A befektetett pénzügyi eszközök között a devizában adott kölcsönök, a hosszú lejáratú bankbetétek bekerülési (beszerzési) értéke a devizáért forintban folyósított összeg.

b) A befektetett pénzügyi eszközök értéke a mérlegben

A befektetett pénzügyi eszközöket a bekerülési értékükön kell a nyilvántartásokban szerepeltetni a mérleg tagolásának megfelelő bontásban mindaddig, amíg értékvesztést nem kell elszámolni. (A befektetett pénzügyi eszközökre is érvényes az az általános előírás, hogy az eszközöket a beszámoló készítése során egyedileg kell értékelni.)

A készletek értékelése

A készletek között azokat az eszközöket kell kimutatni – egyedi értéküktől függetlenül – amelyek a vállalkozási tevékenységet egy évnél rövidebb ideig szolgálják (vagyis egy éven belül felhasználásra, értékesítésre, vagy átalakításra kerülnek). A készletek közé tartoznak: a felhasználás céljából vásárolt anyagok, a változatlan formában való értékesítés céljából beszerzett áruk, közvetített szolgáltatások, göngyölegek, az állatok (kivéve a tenyészállatokat) a saját termelésű befejezetlen termelés és félkésztermékek, továbbá az értékesítésre váró saját termelésű készletek. Itt kell kimutatni a készletekre adott előlegeket is.

A vásárolt készletek értékelése

Vásárolt készlet minden olyan eszköz, amelyet nem társaságunk állított elő, és amely általában vásárlással került tulajdonunkba. Vásárolt készletnek minősül a gazdasági társaságnál az alapítók által nem pénzbeli betétként adott készlet (apport) is függetlenül attól, hogy az az alapítónál milyen eredetű készlet volt.

Az anyagok olyan vásárolt készletek, amelyeket a vállalkozó értékesítendő termék előállításához vagy szolgáltatás nyújtásához való felhasználás céljából szerzett be (pl. nyers- és alapanyagok, segédanyagok, üzem- és fűtőanyagok, fenntartási anyagok, építési anyagok, valamint egyéb anyagok). Ide tartoznak a tárgyi eszközök közül (változások miatt) átsorolt eszközök is.

Az áruk között kell kimutatni: a kereskedelmi árukat, a közvetett szolgáltatásokat és a göngyölegeket.

a) A vásárolt készleteket beszerzéskor bekerülési (beszerzési) értékkel vesszük készletre .

b) A vásárolt készleteke közül az anyagokat átlagos (súlyozott) beszerzési áron, az árukat beszerzési értéken tartjuk nyilván a mérlegben

A készleteket az egyedi értékelés elvéből következően az éves beszámoló elkészítése során egyedileg kell értékelni.

A vásárolt készletek (anyagok, áruk) mérlegbe beállítandó értéke meghatározásánál figyelemmel kell lenni a számviteli törvény azon előírásaira [Szt. 56.§ (1)], amely szerint ha a vásárolt készlet (anyag, áru) bekerülési (beszerzési) értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor azt a mérlegben a tényleges piaci értéken kell kimutatni. A vásárolt és saját előállítású készlet bekerülési (beszerzési) értékét – az előzőeken túlmenően – csökkentetten kell a mérlegben szerepeltetni, ha a készlet a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szállítási feltétel, szakmai előírás, stb.), illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg, ha megrongálódott, ha a felhasználása, értékesítése kétségessé vált, ha feleslegessé vált. A csökkentést addig kell elvégezni, hogy a készlet értéke a mérlegben a mérlegkészítéskor ismert piaci értéken (legalább haszonanyag áron, illetve hulladékértéken) szerepeljen [Szt. 56.§ (2) bek.].

A saját termelésű készletek értékelése

A saját termelésű készletek (állatok, befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek) a mérlegben alapvetően előállítási értéken, (azaz utókalkuláció alapján meghatározott) közvetlen önköltségen kell értékelni. (Az előállítási költség számításának rendjét az önköltség számítási szabályzat tartalmazza.)

A közvetlen költségek közé tartoznak: a közvetlen anyagköltség, a közvetlen bérköltség, a közvetlen bérek járuléka, a gyártási külön költség és az egyéb közvetlen költség (szállítási és rakodási költség, közvetlen gépköltség, stb.)

Az előállítási költségek közé tartozhatnak az előállításhoz közel álló üzemi általános költségek arányos összegei is, amelyek az adott termékre, szolgáltatásra megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók. (pl. gépköltségek, gépek bérleti díjai, értékcsökkenési leírás, kamatköltségek, stb.). Ezen költségek felosztásának rendjét az önköltség számítási szabályzat írja elő.

A saját termelésű készletek bekerülési (előállítási) költségének (vagyis a közvetlen önköltségnek) nem része az értékesítési költség (az értékesítési tevékenységgel kapcsolatos költségek), továbbá az előállítással közvetlen kapcsolatba nem hozható igazgatási költség és az egyéb általános költség.

A saját termelésű készletek mérlegbe beállítandó értékénél is figyelembe kell venni az esetleges értékvesztést. Azaz az előállítási költség az értékelés kiindulópontja. Amennyiben a mérleg készítésekor ismert és a várható eladási ár az előállítási költségnél jelentősen és tartósan alacsonyabb, akkor a saját termelésű készleteket a várható eladási árból számított – a még elvégzendő tevékenységek várható közvetlen költségeivel csökkentett értékkel – kell a mérlegben kimutatni.

Értékvesztést kell elszámolni akkor is (a vásárolt készleteknél előírtak szerint), ha a könyv szerinti érték – jelentősen és tartósan – magasabb a piaci értéknél.

Amennyiben a készletek (mind a vásárolt, mind a saját termelésű készlet) piaci értéke jelentősen és tartósan meghaladja a könyv szerinti értéket, akkor a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell (maximum az elszámolt értékvesztés mértékéig).

A készletekre adott előleg

A készletekre adott előleget az átutalt – a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó – összegben illetve a már elszámolt és értékvesztéssel csökkentett, a visszaírással növelt összegben kell kimutatni.

A követelések értékelése

A követelések a számviteli törvény (Szt. 29.§) szerint „azok a különféle szállítási, vállalkozási, szolgáltatási és egyéb szerződésekből jogszerűen eredő, pénzformában kifejezett fizetési igények, amelyeket a vállalkozó által már teljesített, a másik fél által elfogadott, elismert termékértékesítéshez, szolgáltatás teljesítéséhez kölcsönnyújtáshoz, előlegfizetéshez, (ide értve az osztalékelőleget is) kapcsolódnak”. Ide értve az egyéb követeléseket (munkavállalói tartozások, a visszatérítendő adót, az igényelt támogatást, stb.) továbbá a vásárolt követeléseket.

A külföldi pénzürtékre (devizában) szóló követelést az elfogadott, elismert devizaösszegnek megfelelő (a számviteli politikában meghatározott) árfolyamon átszámított forintértéken kell – figyelembe véve az elszámolt értékvesztést és visszaírást a mérlegben szerepeltetni.

A mérlegbe csak az adós által elismert követelés állítható be.

Követelések áruszállításból és szolgáltatásokból (vevő)

Áruszállításból, szolgáltatás teljesítéséből származó, általános forgalmi adót is tartalmazó követelést (vevők) a vevő által elismert, számlázott összegben kell (a könyvekben és) a mérlegben (követelések kapcsolt vállalkozással szemben, követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozóval szemben – mérlegsorban) kimutatni, amíg a követelést pénzügyileg nem rendezték, váltóval ki nem egyenlítették, illetve amíg az veszteségként leírásra nem került.

- a) *A belföldi vevőkkel* szembeni követelést, a számlázott, elismert összegben kell a mérlegben kimutatni.
- b) *A külföldi követeléseket* – amelyek exportértékesítéshez és exportszolgáltatáshoz kapcsolódnak – a külföldi megrendelő által elismert, devizában számlázott összegben kell a könyvviteli nyilvántartásokban devizában és forint összegben is kimutatni. A mérlegben a vevő által elismert, devizában számlázott összeg forintra átszámított értékét kell kimutatni. A számviteli törvény előírása szerint [Szt. 60.§) külföldi pénzürtékre szóló követelést a mérlegben MNB által meghirdetett devizaárfolyamon, a szerződés szerinti teljesítés napjára (illetve a mérleg fordulónapi) vonatkozó árfolyamon átszámított forintértéken kell kimutatni.

A külföldi vevőkövetelés összegét csökkenteni kell a külföldi vevő javára különböző címeiken nyújtott és devizában meghatározott árengedmények (pl. mennyiségi-, minőségi-, fizetési engedmény, visszáru, stb.) összegével.

Váltókövetelések értékelése

A vevőtől a követelés ellenében kapott váltót a leszámítolásig, átruházásig, pénzügyi rendezésig a kiváltott követelés összegében kell a mérlegben szerepeltetni.

Az egyéb követelések értékelése

Itt kell kimutatni a munkavállalói tartást, a visszatérítendő adót, az igényelt (de pénzügyileg nem rendezett) támogatást, a rövid lejáratra adott kölcsönt, továbbá (valódi penziós ügylet esetén) a határidős viszonteladási kötelezettség mellett eladott eszköz kifizetett vételárát, illetve a határidős visszavásárlási kötelezettség mellett eladott eszköz kifizetett visszavásárlási árát, továbbá a határidős és opciós ügyletek letéteit. Az egyéb követeléseket a mérlegben a könyv szerinti értékkel kell szerepeltetni.

A külföldi pénzürtékre szóló követelések értékelése

A külföldi pénzürtékre szóló követelések értékelésénél az alábbiak szerint kell eljárni:

- A külföldi pénzürtékre szóló követelést az MNB által meghirdetett, az üzleti év utolsó napjára vonatkozó árfolyamán kell a mérlegben szerepeltetni [Szt. 61.§ (5) bek.].

A forgóeszközök között kimutatott értékpapírok értékelése

A forgóeszközök között értékpapírként a forgatási célból, átmeneti, nem tartós befektetésként vásárolt, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat, illetve tulajdoni részesedést jelentő befektetéseket kell kimutatni. Itt kell szerepeltetni a saját részvényeket, saját üzletrészeket, amelyeket társaságunk visszavásárolt.

A forgóeszközök között kimutatott értékpapírok beszerzési értéke

A forgatási céllal (nem tartós befektetésként) vásárolt értékpapírokat beszerzésükkor, bekerülési (beszerzési) értékükön (vételáron) kell állományba (nyilvántartásba) venni.

A forgóeszközök között kimutatott értékpapírok értéke a mérlegben

A forgóeszközök között kimutatott értékpapírokat általában bekerülési (beszerzési) értéken kell a mérlegbe felvenni. Figyelembe véve az elszámolt értékvesztést és az értékvesztés terhére elszámolt visszairást. Az értékelésnél az alábbiakat is figyelembe kell venni.

- Ha a forgóeszközök között kimutatott értékpapír piaci árfolyama tartósan (a mérlegkészítés napját megelőzően legalább egy éven keresztül) és jelentősen alacsonyabb a bekerülési (beszerzési) értéknél, az értékpapírt az üzleti év utolsó

napjával befektetett pénzügyi eszközöknél ismertetett módon (le) kell értékelni, értékvesztést kell elszámolni.

- Amennyiben a forgóeszközök között kimutatott értékpapír mérlegkészítéskori piaci értéke – jelentősen és tartósan – meghaladja a könyv szerinti értéket, ez esetben a különbözettel – a korábban elszámolt értékvesztés értékét csökkenteni kell és ezt visszairásként kell elszámolni.

A pénzeszközök értékelése

A pénzeszközök közé tartoznak: a készpénz és a bankbetétek. A pénzeszközök lehetnek: forintban és devizában.

A forintban lévő pénzeszközök értékelése

A forint pénzeszközt (akár a pénztárban, akár a bankszámlán szerepel) a mérlegben könyv szerinti értéken kell szerepeltetni.

A devizában, valutában lévő pénzeszközök értékelése

A mérlegben a bankbetétek értékeként az üzleti év mérlegforduló napján a hitelintézetnél elhelyezett devizaszámlán lévő deviza bankkivonattal egyező értékének a 60.§ (2) bekezdése szerint (lásd a követelések átszámításánál) átszámított forintértéket kell kimutatni függetlenül, hogy azokat belföldi vagy külföldi hitelintézetben helyezték el.

Aktív időbeli elhatárolások értékelése (könyv szerinti értéken)

Források

A mérlegben forrásként, a saját tőkét, a céltartalékokat, a kötelezettségeket és a passzív időbeli elhatárolásokat kell szerepeltetni.

A jegyzett tőke értéke

Kft.-nél a cégbíróságon bejegyzett tőke, (ha ez előírt) a létesítő okiratban meghatározott összegben, amelynek összegéig a tulajdonosokat (tagokat) felelősség terheli.

A tőketartalék

A tőketartalékot a mérlegben könyv szerinti értékkel kell szerepeltetni.

Az eredménytartalék

Az eredménytartalékot a mérlegben könyv szerinti értékkel kell felvenni.

A lekötött tartalék

A lekötött tartalék a tőketartalékból, illetve az eredménytartalékból lekötött összegeket és a kapott pótbefizetések összegét foglalja magában.

A lekötött tartalékot (feloldásig) a mérlegben könyv szerinti értékkel kell felvenni.

Értékelési tartalék

Az értékelési tartalékot a mérlegben könyv szerinti értékkel kell szerepeltetni.

A mérleg szerinti eredmény

A mérleg szerinti eredményt a mérlegbe könyv szerinti értékkel kell felvenni.

A céltartalék értékelése

A fentiek szerint képzett céltartalékokat a mérlegben könyv szerinti értékkel kell szerepeltetni.

A kötelezettségek értékelése

A kötelezettségeket a mérlegben attól függően, hogy azok:

- belföldi pénzürtékre (forintra) szóló kötelezettségek vagy
- külföldi pénzürtékre szóló kötelezettségek

Forintban kimutatott kötelezettségek értékelése

A forintban kimutatott kötelezettségeket a folyósított, illetve a törlesztésekkel csökkentett összegben kell a mérlegben kimutatni.

Passzív időbeli elhatárolások értékelése

A passzív időbeli elhatárolásokat a mérlegben könyv szerinti értékkel kell szerepeltetni.